

havn vil blive ved at udvide sig paa den Maade, vide vi ikke, jeg vil kun sige, at jeg vilde finde det sørgeligt, om Kjøbenhavn vilde gøre det. Jeg tror ikke, det vilde være til Held, hverken for Kjøbenhavn eller for Landet i det hele. Allerede nu indesluttet jo omtrent $\frac{1}{6}$ af alle danske Undersaatter i Kjøbenhavn, Kjøbenhavn har allerede nu efter min Mening en uforholdsmæssig Størrelse, sammenlignet med Landet. Men der er dog en Grænse for, hvor vidt en Hovedstad saaledes kan blive ved at udvide sig, jeg kunde fristes til at sige paa det øvrige Lands Befolking, og jeg kan ikke tro det muligt, at Kjøbenhavn kan blive ved at stride frem i Folketal i samme Grad som i de sidste Decennier. Jeg kan ikke tænke mig, at Kjøbenhavn f. Eks. om 30—40 Aar skulde have 700,000 Indbyggere, jeg tror, det vilde være meget uheldigt, som sagt, baade for Kjøbenhavn og det øvrige Land. Men dersom Udviklingen ikke gaar fort paa samme Maade i Fremtiden, som Tilfældet har været i de sidste Decennier, vil der heller ikke blive den Efterfølgelse efter Byggegrunde, som der har været. Man maa overhovedet ikke glemme, at der er mange Byggegrunde endnu tilbage, som ligger indenfor Søgrænsen, det vil sige Sortedamsøen, Bøblingesøen osv. — Fællederne ligger jo paa den anden Side — og disse Grunde maa naturligvis først komme i Handelen. Der er mange Grunde derude, som vi vide, i Nærheden af, hvor den ny Særbanestation er projekteret at skulle blive, og der er mange Grunde mellem Østerbro og Stranden, navnlig Frihavnsarealet. Jeg antager, at det er naturligt, at de først kommer i Handelen. Koster man nu en Million Kvadratalen ny Byggegrunde ind paa Markedet, er det klart nok, at det vil øve en trykkende Indflydelse paa Værdien af Byggegrunde, og for saa vidt Kommunen er i Besiddelse af ikke saa faa og smaa Byggegrunde, vil saaledes Kommunen ikke ubetinget have nogen Fordel af pludselig at faa sit Areal af sælgelige Byggegrunde saa betydelig forøget. Jeg tror altsaa, at det overhovedet er meget vanskeligt at beregne Værdien af det Areal, der er Spørgsmaal om, men i hvert Tilfælde vil dette Areal kun kunne gøres i Penge efterhaanden, i Tidernes Løb, og der vil gaa mange, mange Aar hen, i hvilke man ikke vil have Rente af den Kapital, som man maatte mene, at disse Grunde repræsenterer. Derimod tror jeg, at Staten har Brug for sin Part ved Opgørelsen og det i en nær Fremtid, det gælder om Hospitalet, og det gælder om de Grunde, der skulle bruges til Kaserer. Man kan henvisse Staten til at søge Pladsen for

sine Hospitalet og Kaserer andet Steds, men jeg tror nok, at en nærmere Undersøgelse vil vise, at det er rigtigt, hvad Bygningskommissionen har konkluderet til, at det vil være lidet hensigtsmæssigt at søge Grundene paa de fjerne Steder, som der har været Tale om.

Jeg skal altsaa kun slutte med at gentage, at det forekommer mig, at nu maa Lovgivningsmagten tage sit Standpunkt og sige Ja eller Nej. Jeg vilde ikke anfse det for rigtigt, om jeg vilde udtale mig mod Bedtagelsen af den Overenskomst, der er sluttet, men det er tilbøis min Mening, naar jeg siger: Jeg tror ikke, Kjøbenhavns Kommune skal komme til at trække det korteste Straa, hvis Overenskomsten gaar i Stykker.

A. Sørensen: Den sidste ærede Taler, der jo staar i meget nær Forbindelse med Kjøbenhavns Kommune, endte sin Tale næsten som med en Trussel til os, nemlig med, at hvis vi ikke nu slog til, kunde det maasse blive meget værre Betingelser for os siden, og at i hvert Fald Kjøbenhavns Kommune ikke vilde trække det korteste Straa, hvis vi ikke nu skyndte os at blive enige med den. Jeg tager mig disse Udtalelser temmelig let. Jeg kan forstaa, at det ærede Medlem fra Viborg (Klein) udtaler sig omtrent, som han gjorde; for det vilde jo ikke ligge i det ærede Medlems Interesse at skildre Forholdene, naar Kontrakten bifaldes, som saa overordentlig lyse for Kjøbenhavn, da det jo er en Forretning, som Kjøbenhavn afluttede med en anden Part. Før jeg gaar videre, maa det maasse imidlertid ogsaa være mig tilladt at udtale min Beklagelse over, at den høje Regering har forelagt et Forslag i saa umotiveret en Skikkelse som det her foreliggende. Man kan til Nød ud af Forslaget finde, hvad Staten faar, hvilke Arealer der er tilkønt Staten, men man kan ikke ud af det foreliggende Forslag faa Spor af Aielse om, hvad Kommunen faar til Gengæld. Man standser forbavset overfor alle disse store Fordele, der her tilflyde Staten, men hvad faar Kommunen saa til Gengæld? Man læser og læser og undersøger, men derom findes nogle ganske korte Bemærkninger, ikke Spor af Dplysninger — ikke en Gang Fælledernes Størrelse faar man opgivet — saa hvis man vil have Forstand paa det, der her foreligger, maa man søge sine Dplysninger ad anden Vej end den Vej, som vilde være den naturligste, nemlig gennem det forelagte Forslag. Jeg kan forstaa, at den uansvarlige Kommission kan sende os et saa umotiveret Forslag som det, her foreligger — med umotiveret mener jeg selvfølgelig: Iedsaget